

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A legujabb jelszó.

Gróf Andrássy Gyula miniszter programféle beszédet mondott tegnapelőtt néhány választó előtt a fővárosi terézvárosi-kerületében. Az új miniszter ilyenformán összegezte beszédjét: „Végletekig menő rideg konservativizmus a kiegyezés terén, határozott szabadelvűség a belügyek terén, meghatározott célokkal.”

Nem kutatom, hogy gr. Andrássy Gyula alkalmas politikai egyéniség-e új jelszavak kidobására? Volt annyi kegyelet az országban, hogy azt sem kutatták, miért kezdte a gróf nyilvános pályáját „alant” az államtitkárságon, és miért kapta most meg éppen azt az állást, melyben állandó és közvetlen szerep jut neki a korona felvilágosítására s az udvari befolyások irányítására? Ha pedig ezen kérdések kutatása mellőzhető, akkor bátran napirendre térhet az ország a fölöttis, hogy vajon hivatva van-e gr. Andrássy Gyula arra, hogy hazánk jövődéli politikai irányzatának ő adjon kifejezést?

Annnyival kevésbé szükséges ezt kutatni, mert tegnap a házban, az Apponyi gróf felszólalása következtében, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter magáévá tette az Andrássy miniszter idézett mondatát, s így azt már mindenki a kormány hivatalos nyilatkozatának tekinti.

Tehát jól megjegyzendő: „Végletekig menő rideg konservativizmus a kiegyezés terén, és határozott szabadelvűség a belügyi téren.”

Ez világos beszéd. „Hagyjatok fel minden reménnyel!” — mondja a beszéd első fele. „Fokozzátok az igényeket!” mondja a beszéd második fele.

A beszéd első fele szól azoknak, kik azt ohajtják, hogy Magyarország ügyeit maga az ország intézze együtt a fejedelmével minden más országnak beavatkozása nélkül. Azoknak szól, kik a magyar államnak megakarják szerezni az állami életnek még hiányzó feltételeit. Azoknak szól, kik nem akarják, hogy nemzeti erőnk idegen érdekek szolgálatában sorvadjon el. Azoknak szól, kik azt az egyszerű és természetes tant hirdetik, hogy minden élő szervezet egy öncélú egész, mely rendeltetésének csak úgy felelhet meg, ha szerveit más szervezetektől függetlenül használhatja önmagáért, önmagának. Azoknak szól, kik a magyar

állami élet minden fokozatában a magyar nyelv szuverenitását akarják kifejezésre juttatni.

A beszéd másik fele szól azoknak, kik a boldogulást még mindig a harminczas évek politikai tanaiban keresik. Azoknak szól, kik az állami élet nagy érdekeit jelszavaknak törvénybe iktatásával hiszik kielégíthetőnek. Azoknak szól, kik dogmákat állítanak föl a politikában s az életet tanítételek formáiban hiszik gyúrhatónak. Azoknak a nagy gyermekeknek szól ez, a kik frázisjátékszerrel kielégíthetők s kiket internónális ábrándképek csalogatnak az elnemetietlenedés lejtőjére.

„Végletekig menő rideg konservativizmus.”

Mit jelent ez?

Szilágyi miniszter úgy magyarázza, hogy a kiegyezés teljes épségben fentartassék. Ez a magyarázat nem magyarázat. Igenis, épségben való fentartást jelent az, de a végletekig menő, rideg fentartást. Azt jelenti tehát, hogy a kiegyezésnek szelleme, szavai, betűi minden áron és minden körülmények között fentartandók, akár merre forduljon is országunk sorsának kezeke.

Ilyen teoriát állítottak föl a valóság alapítók akkor, midőn képzelődésük határai között determinálni igyekeztek az istenség fogalmát, de a népek életére s annak szabályozására ilyen teoriát felállítani a megfontolatlanságnak olyan vakmerősége, a mire bátran szabadalmat kérhet a magyar kormány.

Semmi sem állandó a nap alatt, kegyelmes uraim, csak éppen a változatosság. Még a tő vize sem állandó. Mozog, fejlődik, párolog, rothad az is; áthűl és megnehegszik; nő és apad; frissül és tesped. Él, s mivel él, tehát változik.

Még a halál sem egyéb, mint átváltozás; egy új formatiója az életnek. A feloszlás fejlődés, a fejlődés: mozgás, a mozgás: élet.

A ki ismeri az élet tüneteit, a népek életét, az emberi nem fejlődését: az nem mondhatja, hogy változhatatlan intézmények változhatnak keretében lehet beleszorítani egy ország viszonyait. Új szükségek teremnek, új eszközöket hoz létre az elme az új szükségek kielégítésére. Ismeretlen erőket hív életre a tudomány s ezen erők segítségével átalakulnak az ember életfeltételei.

Azok, kik a kiegyezést alkották, nem tekintették azt egy dogmatikus erejű végmegoldásnak. A kiegyezés nem örökéletű igazságokat tartalmaz, hanem jó és rossz expedieneket két államnak a közös megélhetésére. Olyan alapnak mondotta azt maga Deák Ferencz, a mely alkalmat nyújt a fejlődésre. Ebben jelezve van az alap ideiglenes természetű. Az alap tehát addig jó, a míg fejlődhetünk vele és általa. Mihelyt nem alapja lesz a fejlődésnek, hanem akadálya, azonnal meg kell azt változtatni.

A kiegyezés egyik föltétele, hogy Ausztria alkotmányos uton kormányoztassék. Mihelyt ott ismétlik az abszolutistikus kormányformát, azonnal megszünt a kiegyezési törvény minden hatálya. A kiegyezés szerint az osztrák örökös tartományok együttvéve alkotják a monarchia egyik államát; a magyar korona alatti országok alkotják a másik államot. Mihelyt tehát győz az új cseh programja és Csehország szuverén államná lesz, azonnal meg kell változtatni a kiegyezést, mert a monarchia akkor nem két egyenrangú államból fog állani, hanem háromból.

Vajon mi lesz ez esetben a végletekig menő rideg konservativizmusból?

Ez a konservativizmus különben sem rideg nem volt, sem a végletekig nem ment akkor, midőn magyar nemzeti jogokat kellett belőle kitörölni. A kiegyezési törvény „összes” hadseregről beszél s később azt a jelzőt „közös”-sé változtattuk. A kiegyezési törvény Magyarországon a hadsereg elhelyezését az országgyűlés jogkörébe utasítja, s később ezt a jogot kivették az országgyűlés hatásköréből. A kiegyezési törvény igen határozottan beszél arról a „magyar hadseregről”, mely az „összes hadseregek” kiegészítő része. De ez a magyar hadsereg még nincsen sehoh.

A rideg és végletekig menő konservativizmus tehát eddig nem lett megtartva. Vagy talán úgy kell ezt érteni, hogy midőn jogokat kell szerezni akkor tartassék fenn az akadályokat ridegen és végletekig; de midőn jogokat kell áldozni, akkor ne legyünk se ridegek. se végletekig menők, hanem legyünk nagylelkűek az áldozatok osztogatásában és alázatosak a követelések megadásában.

Cserében kapunk liberalizmust a belügyek terén. Jó lenne ezt a jelszót egy kissé körülírni. Vajon mi hiányzik még nálunka liberalizmusból? Van

egyenjóság, vallás- és sajtószabadság; nincsenek kiváltságos osztályok; egyenlő kulcs szerint hordozzuk a közterheket; mások jogainak megsértése nélkül mindent tehetünk; a legmagasabb méltóságokat nyerheti el bárki osztály különbség nélkül, ha képessége és szerencséje van. Mit akarnak még tovább?

Általános szavazatot? Egyházi javak államosítását? földosztást? Czimiek eltörlését, rangok megszüntetését? Ingyen iskolázást? Ingyen kórházakat? Progressív adót?

Jó lesz megmondani, hogy mit akarnak, mert van-e kérdések között olyan is, a mit szívesen fogadnánk, de van olyan is, a mit szerencsétlenségnek tartanánk.

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

A király vetője. Mint a „M—g.” értesül a király a minisztertanácsnak az új Dunagőzhajózási társaság ügyében tett előterjesztéséhez hozzá nem járul. Tudvalevőleg a kormány a leszámítolóbánkkal és a hitelbankkal már megkötötte idevonatkozólag a szerződést és ezen szerződést ő felsége elé terjesztette jóváhagyás végett. Ő felsége a szerződéshez hozzá nem járult és ez ügyben további felvilágosításokat kértett, hogy a kérdés bővebb tanulmányozás tárgyát képezhesse.

A pártönkivüli országgyűlési képviselők, politikai magatartásuk megállapítása végett értekezletet tartottak. Az értekezleten 8 tagú végrehajtó-bizottságot választottak, mely a következő tagokból áll: elnök Péchy Tamás, jegyző Ragályi Lajos, bizottsági tagok: Tibád Antal gróf, Batthányi Ti-vadar gróf, Gyürky Ábrahám, Györfly Gyula, gróf Szapáry László és Asbóth János. A további teendőkre nézve a pártönkivüli képviselők kimondották, hogy továbbra is szolidaritásban maradnak és sem egyik sem másik pártához nem csatlakoznak.

Carnot halála.

Zavargások Lyonban.

Itt a nyugalom alig várható helyre. A lakosság még mindig el van keseredve és bosszút forral az olaszok ellen.

Egy nagy áruaktárt, melyben az olasz munkások szökták szükségleteiket bevásárolni; felgyújtottak. Ez alkalommal három gyanus egyén lopásokat akart elkövetni, de a rendőrség elfogta őket.

A Vaise quartier-ben több olasz szá-

tósüzletet kifosztottak és felgyújtottak. Az egyikben felrobbant egy hordó petróleum minek következtében a fosztogatók egyike és a ház egy lakosa halálos sebeket szenvedtek, melyekbe bele is haltak.

A holttestek a felismerhetetlenségig eltorzultak.

A tömeg más helyeken is próbált fosztogatni és rabolni, de a prefektura igen erősen intézkedéseket fogantatosított, minek következtében több mint kétezer gyanus egyént letartóztattak.

A rendőrség könyörtelenül elfogott mindenkit, kinek békés szándékairól nem volt meggyőződve. Csak így lehetett a rendet némiképen helyreállítani és az éjjelatt csakugyan nyugalom is uralkodott.

Az összes lyoni sajtó tiltakozást irt alá a munkakerülő ellen; melyben erőlyes rendezabályok alkalmazását követelik azok ellen. Szigorú intézkedések tétettek, hogy a rend feltétlen fenntartása biztosítottassék. A katonai karhatalom jelentékenyen megerősítettet. Az üzletek mind zárva vannak. Katonai őrjáratok járnak be az utcákat, a lakosok alig képesek az utcára kimenni és csak nagy bajjal juthatnak lakásaikra.

A hidak a Rhone folyón a Guilloitiére város részében katonailag meg vannak szállva. Meg vannak győződve, hogy a tegnapi zavargások előidézői egyes nyugtalan emberek voltak, kik közül mintegy 20-at elfogtak, a többek közt egy olaszt is. A katonaság valóságos portyázásokat tart s hir szerint eddig mintegy 1500 ember van a börtönökben és a kaszányákban letartóztatva.

A lyoni érsek a tegnapi véres zavargások következtében pászterlevelet intézett a lakossághoz, melyben felszólítja, hogy a megpróbáltatás e nehéz napjaiban legyenek egyetértők szilárdak és nyugodtak.

Budapest részvéte.

A magyar főváros is igen élénk részt vesz Franciaország gyászában. — A francia konzulátus épületében a főváros számos előkelősége jelent meg és beirta nevét az ott fekvő ivre. Számosak a bécsi nagykövetséghez intéztek részvétlávartokat is.

Összeesküvés az államfők ellen.

június 27.

Rómából jelentik, hogy valószínűleg nemzetközi összeesküvést szerveztek az európai államfők és előkelő politikuskok ellen.

Carnot meggyilkolása, az orosz csár és Crispi elleni merényletek ennek az anarchista összeesküvésnek lennének kifo-lyásai.

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. június 28.

A királyné kezecskéje.

(Francia eredeti után.)

1639-ik év Szilveszter-estélyén három férfi haladt sűrű köpenybe burkolva a szűk Rue d'Orleans-on végig a Louvre-palota felé.

Az Eustah-templom nagy harangjának zugását elnyelte az orkán és hózivatar tombolása, a repülő hóhelyek a szél által üze-ve — elzártak a szem elől minden kilátást. A kövezet sima jégkéreggel volt bevonva s a három lovag csak úgy haladhatt előre, ha a házak és falak kiálló részeibe kapaszkodott.

A lámpákat is mind kioltotta a szél; ily idővel bucszott el az 1638-ik év Páris utcáitól s az azokban bolyongó kevés halandóktól.

Nem állók jót sire, szólt a három lovag egyike, — vajjon épkez-láb jutunk-e a Luxembourgig! A vihar és az ölmös ut csaknem lehetetlenné teszik a biztos járást!

Még ha a hátamon vinném is sire, a vihartól függne nem borulunk-e egymásra! — válaszolá a másik.

Köszönöm kapitány! vágott közbe a harmadik — azt nem fogja tehetni, magam lábaimon akarok menni!

XIII. Lajos alig fejezte be mondókáját, midőn egy hatalmas szélroham az urak

köpenyébe kapaszkodott s söpörte őket a csuszós kövezeten egyenesen a Louvre sötét kapuja alá. Villars kapitány letépte magáról az alkalmatlan ruhadarabot, jobb-jával a kiálló kapuszlopót ragadta meg, baljával pedig királyi gazdját övta meg az elbukástól.

Nem érhetjük el a Luxembourgot felség! sóhajtott fel Cinqmars márk.

És a haza menetre nem is gondol márk!

Magammal nem törődöm; felséged pedig itthon van!

Ohó! Ez a Louvre, a királyné palotája; mi pedig a Luxembourgban lakunk! mondá nyomatékkal a király.

Ha felséged mégis jobbnak látná a királynét meglátogatni, a helyet, hogy tovább menve, kitegye magát a vihar esélyeinek legalább addig, míg az megcsillapul!

XIII. Lajos meggondolkodott... Isten neki; csengessen kapitány!

Várjanak meg a palotafelügyelő termében, együtt fogunk haza menni!

Néhány perc múlva a márk és a kapitány a palotafelügyelő meleg szobájában ültek s egy kupa bor mellett beszéltek meg a véletlent, mely őket ma ide hozta. Lajos király pedig a fogadó terem előszobájában tisztította le ruhájáról a reá-tapadt fagyos hóhelyeket,

A vén komornyik életében még úgy meg nem ijedt, mint mikor ráparancsoltak, hogy jelentse be a királynénak ő felsége látogatását.

Huszonkét év óta nem emlékezett reá, hogy a fejedelem ily későn jött volna a királyné látogatására, mert e 22 év alatt Anna királynét csak a délutáni órákban látogatta meg, akkor is mindig igen rövid időre — Lajos király!

A királyné 15 éves volt, mikor a francia földre lépett, ma már 37 éves s éppen oly idegenül áll királyi férjével szemben, mint ismeretségük első napján; ez nagy fejtörést okozott a hűség komorniknak, de végtére is a fejedelmi ház közt fennálló ellenszenvnek tulajdonította s nem egyszer megkönyezte a még mindig szépsége teljében ragyogó királyné boldogtalanságát.

Bejelentette a királyt.

Szívesen látom magammal ő felségét! e szavakkal fogadta Anna királyné a meglepő jelentést; arca még akkor sem árult el se izgatottságot, se fölindulást, mikor a fejedelem elé ment s kezét nyújtott neki. Lajos kissé hosszasan tartotta a szép kis kacsót kezében aztán megcsókolta azt s így szólott:

— Megbocsát, hogy ilyenkor háborogatom!?

Áldom a vihart és a hófúvást, mert alkalmat nyújtanak felséged szolgálatára lennem! Valóban a vihar akadályozott a tovább menésben, de...

Miért nem megy felséged kocsin? Nem mindegy-e, ha az egész világ tudja, hogy királyom gyalog jár La Fayette kisasszonyhoz, vagy pedig kocsiiban látja oda indulni!

A királyt kissé zavarba hozta e kérdés, de csakhamar erőt véve magán, nyugodt hangon válaszolt:

Az egész világgal nem törődöm, de sajnálom, hogy ön is tudja asszonyom; ám-bár higgye el nem tehetek magamnak szemrehányást!

Annál jobb! de már az is megrovan-dó, hogy a király ilyen időben kockára teszi drága egészségét!

Sohasem szoktam La Fayette kisasszonyhoz kocsin menni.

Igy hát felséged nem tesz különbséget köztem és a kisasszony közt, mert engem is gyalog szerencsétlet.

Bocsánat asszonyom! Belátom hibámat! De azonnal jóvá fogom tenni! A fejedelem felállott és távozni készült.

A királyok nem szoktak hibázni de vannak szerencsétlen királynék, kiknek élete hosszú kinszenvedés!

A király elpirult e szavakra és újra leült.

Ön nincs velem meglegedve asszonyom. De higgye el, néha magam sem vagyok magammal; adja elő panaszát királyné!

Királyné!? — — — Én csupán leánya vagyok egy királynak és királynénak — — — czimeznek!

Ön jobban ért a szavak elhelyezéséhez mint — — —

Mint La Fayette kisasszony?

Jó; mondjuk hát, mint La Fayette kisasszony; de megvallom soha sem reméltem, hogy önnek volna számomra valami mondani valója!

Igazán: soha sem reméltem ezt?

Soha asszonyom! Nagyon megtudom különböztetni a nekem nyújtott hódolatból mennyi illeti a királyt, s mennyi — a férjet! Keserű tapasztalás tanított erre! A Bidasson hidnál történt, hogy Fülöp király leánya francia földre lépett, hogy Lajos király nejévé legyen. Úgy volt elhatározva, hogy a jövődöbeliek csak Bordeauxban találkozzanak, de a fiatal fejedelmet nem engedte nyugodni a vágy és a szerelem szárnyain sietett isteni szép araja elé. Ön észre vett engemet, megtudta kilétemet — és — — — és elhalványodott! Láttam e sápadtságot, szivemet fájdalom és keserűség töltötte el. Tehát a kit én teljes érzelemmel szeretek, kiért megtagadom a trón fölénységét, elébe sietek — az látásomra elhalványodik! Gondolja meg sire — akkor tizenöt éves voltam.

Asszonyom, önnek igaza volt! Ön IV-ik Henrik fiát várta, a legszebb lovag sárját, — de én Medici Mária vonásaival bírok; ez az arcz nem arra való, hogy belé szeressenek! — Ó én balga, még szerelemről álmodtam s megfellekedtem kötelességeinkről.

Igen, hogy utóbb a szerelemről is megfellekedezék!

Mikor tettem azt?

Ön gyalog szokott La Fayette kisasszonyhoz járni?

La Fayette!? Tudja-e asszonyom, hogy én e nőnél csupán szellemet keresek; nagyon okosan cseveg és egyszerűen megfizetek érte!

London, június 27.

Carnot meggyilkoltatása következtében a politikai tekintélyek, valamint az itt élő czárevics lakásait a rendőrség felügyelete alatt tartja nehogy az itt tartózkodó idegen anarchisták hozzájuk férhessenek.

A merénylő vallomása.

Cesarinot hetfőn a vizsgálóbíró egész késő éjjelig faggatta Catte-ban való tartózkodása felől.

Megállapították, hogy Casarino Montpelliesben és Vienneben többekkel közlekedett, kikkel azonban szándékát nem közölte.

A kihallgatásáról különben a következő részleteket közlik: Santo Cesario 1873-ban született Milano mellett. Ez a péklégény 1892-ben két társával Milanóban egy anarkista lapot akart alapítani, de nem tudott elégséges alapot összehozni. 1893. év végén Santo Cesario Svájcba ment, hol anarkista és lázító előadásokat tartott.

— Miért gyilkolta meg az elnököt? Kérdéstele a vizsgálóbíró.

— Mert zsarnok volt, azért öltém meg őt — válaszolt Cesarino.

— Ön anarkista?

— Igen, az vagyok és ez dicsőség reám nézve. A továbbiakat majd csak az esküdtsek előtt fogom elmondani és azok fogják ismerni indító okaimat. Én már külföldben önöknek mindent kinyilatkoztattam.

— Miként szurt ön a törrel?

— Előre nyomultam, az egyik vértessnek lovát félre toltam. A tört kinyitva kabátom bal ujjában tartottam és most csak felemeltem kezemet céloztam és az elnök hasába szurtam, aztán leeresztettem karomat és így kiáltottam fel:

„Éljen az anarchia.”

— Erre az emberek rám rohantak, eldöngöttek és aztán elhurcolták.

— Megmarad-e ön ama vallomásai mellett, hogy nincsenek czinkostársai?

— Igen. Nincsenek czinkostársaim.

— De igaz szeretném tudni: meghalt az elnök?

Habár a vizsgálóbíró nem válaszolt, Cesarino mégis sejtette, hogy az elnök csakugyan meghalt és erre meglegedett képet vágott. Cesarino igen jól beszél franczián, csak folyékonyan nem tud írni.

A mai kihallgatás alkalmával a gyilkos újabb hangsúlyozta, hogy anarkista, hogy a tett propagandájának híve, hogy kizárólag a saját akarataból cselekedett, hogy nem tagja semmi egyesületnek és hogy senkitől sem kapott megbízást.

A vizsgálóbíró azonban ellenkezőleg azt hiszi, hogy összeesküvés lehetősége fenn van ezen irányban folytatja kutatásait. A vizsgálóbíró úgy véli, hogy Cesarino volt a hírhordó Páris és Cette között, a mennyiben az anarkista-párt leveleit közvetítette és e mellett az anarkista

Bámulom fölséged kegyetlenségét, hogy ilyen könnyedén mondja nekem ezeket! Hát más nőnél nem volna a szellem föl-található?

Fel volna! De mikor az a másik nő nem lát szívesen!

Honnan tudja ezt fölséged?

A Bidassoa hídnál láttam jelenetből.

Mivel a gyermek-leányt meglepte jóvendőbeli; a férfi pedig meg sem kísérelte azokkal a tulajdonokkal hódítani, melyeket a tükrök nem mutatott!

Nem bírok ilyenekkel asszonyom:

Sire, ön még boldogtalanabb mint én! Kezét nyújtja a királynak, ki hosszasan nézte a gyönyörű kezét és ferrón megcsókoltta azt, s így sóhajtott fel:

Egy férfiut csupán azért szeretni, mivel nőtől adott hozzá, és leajlasítja a nő szívét. Egy szeretett nőről lemondani, fájdalmat okoz, de szerelem nélkül bérni őt, kit magunkénak tudunk, megvetésre méltó bitorlás! A fájdalom már megszoktam asszonyom, de megvetését már nem bírom el! Anna lesütötte tekintetét s hallgatott. A király egy lehulló könyvet vett észre.

Hát nincs számomra szava?

Volna egy, de nem merem kiejteni.

Tegye meg Anna, — — királyi szavamra mindent megbocsátok!

Még ezt is? — Anna felemelte kis kezét és egy gyöngéd, de csattanós pofon érintette a fejedelem arcát.

Mit jelentsen ez asszonyom?!

Azt, hogy bolond az, a ki még akkor is kételkedik, midőn már nincs oka kételkedni; fogadja e kis csattanást Lajos, — huszonkét évi szenvedésünkért! —

*

A vihar lecsendesült. A téli hold nyájasan mosolygott le a hó borította utcáikra. — Köpenyükbe burkolódva hagyták el a Louvrét — a kapitány és a márk.

La Fayette kisasszony szellemessége fel volt találva a bájos Anna királynéban.

Takács László.

mozgalom utba eső főbb helyeit is meg-látogatta.

Az anarkisták ellen a francia hatóságok hathatós rendszabályokra készülnek. Ma Franciaország különböző városaiban összesen harmincz anarkistát elfogtak, mivel a merényletet nyíltan feldicsérték. Taborie anarkistát, ki szombaton Cesarinónál aludt, ma Montpellier közelében elfogták.

Az anarkisták elleni agitáció különben egész Európa jelszavává kezd válni. Minden államban represszáliákról gondoskodnak ellenük.

A „Pol. Corr.” budapesti jelentése szerint Magyarország politikai körében is mindjobban tért hódít az az eszme, hogy az anarchista veszély ellen, mely Európát óráról órára jobban fenyegeti, nemzetközi megegyezés jöjjön létre.

A francia köztársaság új elnöke.

A francia elnök választó nemzetgyűlés szerdán déli egy órakor ült össze.

Már az első szavazásnál Casimir Perier nyerte meg az abszolút többséget s az elnök ötlet jelenté ki köztársaság elnökének.

— Vele — ha csak valamely beláthatatlan, véletlen körülmény nem lép közbe, egy határozott egyéniség és határozott elv lép Franciaország hatalmának birtokába. Casimir-Périer 47 éves, azonban sokkal öregebbnek látszik. Haja, bajusza szürkő, szemei fénytelenek, alakja nem nagy de nem is kicsiny és egészen beleillik abba a híres „juste milieu”-ba, melyet nagyatyja talált fel. Járása gyors, magatartása merev, hangja halk, beszéde hirtelen, mozdulatai határozottak. Ilyen Casimir-Périer, kit a gazdag Páris nagyon jól ismer, de a kit a nép nem ismer és nem szeret.

Szélesebb körök előtt Casimir Périer határozottan népszerűtlen, mert sohasem érintkezett a néppel, melyhez közlekedni sohasem ígyekezett. A népszerűtlensége növekedett miniszterelnöksége és kamara elnöksége idejében is.

Roppant gazdag ember, vagyonát 40 millióra becsülik, a híres auguszi köszvényűk az ő tulajdonát képezik. Ez a körülmény meg a szocialisták előtt teszi népszerűtlenné.

Mindazonáltal Casimir Perier a legalkalmasabb ember, hogy Franciaország politikájának határozott irányt adjon. Már mint miniszterelnök megmutatta, hogy fel meri venni a harcot a mindinkább felszínre került áramlatok ellen és a harcot késhegyig folytatni.

Casimir Périer ma semmiféle eszköz-től nem retten vissza, hogy a mai társadalmat megmentsse, ő a harcot nem csak az anarchisták hanem a szocialisták ellen is folytatja és pedig egész a guillotineig. Ezért gyűlölik a szocialisták, de reménykedik bene a gazdag bourgeoisia.

Republikánus elveit nem becsülték valami nagyra. Midőn 1883-ban az orléanisták kiűzetését kellett volna megszavaznia, a képviselőházban, lemondott a mandátumáról, mert nem akart az orléanisták előtt, kiknek családja sokat köszönhet, halátlannak feltűnni,

Casimir-Périer eddig már képviselőházi elnök és miniszterelnök is volt.

20 kr. 4 kr.

A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök f. évi június hó 23-án 46,903. sz. a. a következő rendeletet adta ki az ausztriai értékű 20 krajczáros ezüst váltópénz bevonása tárgyában:

A koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t. cz. 21-ik §-ában nyert felhatalmazás alapján és a cs. kir. pénzügyminiszter ural létrejött megegyezés szerint az ausztriai értékű 20 krajczáros ezüst-váltópénz és 4 krajczáros rézváltópénz 1895. évi január hó 1-ével törvényes forgalmon kívül helyeztetik. Ezek az érmeek ennél fogva a magánforgalomban már csak bezárólag 1894. évi december hó 31-ig fogadandók el, figyelemmel fizetési erejükre névértékben, illetőleg az 1892. évi XVIII. t. cz. XIII. cikkében megállapított fizetési értékben.

2. a jelen rendelet életbelépte napjától fogva a m. kir. állami pénztárak és hivatalok a nálunk meglevő, vagy befolyó ausztriai értékű 20 krajczáros ezüstváltópénzt és 4 krajczáros rézváltópénzt többé ki nem adhatják.

A m. kir. állampénztárak és hivatalok azonban ezeket az érmeiket bezárólag 1895. évi december hó 31-éig tartoznak névértékben, illetőleg az 1892. évi XVIII. t. cikk XIII. cikkében megállapított fizetési értékben, fizeteskép vagy beváltás végett pedig az 1892. évi XVII. t. cikk 21 §-a értelmében fizeteskép 5 frt, beváltás-ként a váltópénztárak korlátlanul, — elfogadják.

Váltópénztárakként működnek:

a m. kir. központi állampénztár, a budapesti és zágabai állampénztárak, a debreceni, eszaki, fiume, győri, kassai, kolozsvári, nagy-szebeni, pozsonyi, szegedi és temesvári m. kir. adóhivatalok.

Ezen kívül fel van hatalmazva minden pénztár, hogy meglevő készletére és

saját szükségletére figyelemmel, váltásokat eszközözljön

1895. évi decz. hó 31-ike után ezeket az érmeiket az állampénztárak és hivatalok sem névértékük, sem anyagértékük megértése mellett el nem fogadják és 1895. évi decz. hó 31-ével az államnak minden-nemű beváltási kötelezettsége ezeket az érmeiket illetőleg megszűnik.

3. Jelen rendelet 1894. évi július hó 1-én lép életbe.

Emlékoszlopot Petőfinek.

(Az „Ellenzék” tudósítása.)

Székelv-Udvarhely, június 25.

Emeljünk emlékoszlopot a Fehéregyháza mellett esetett Petőfinek és névtelen bajtársainak!

Ez tudósításom jelmondata.

A hirlapokban megjelent közleményekből immár ismeretes a sz.-udvarhelyi református collegium tanuló ifjúságának folyó évi június hó 2-ik és 3-ik napján, a tanárok vezetése mellett, ismeretszerzés, a kegyelet — és hazafias érzés ápolása céljából tett azon szép kirándulása, midőn az ifjúsági ének- és zenekarral együtt, legelőbb is a fehéregyházi vasúti megálló helyétől egy k. meter távolságban fekvő azon dombhoz vonultak, hol köztudat szerint 1849. júl. 31-én az oroszokkal vívott kemény tusában elesett 132 honvéd bajtársával közös sírban pihen Petőfi is.

Lélekemelő volt az a jelenet, midőn az öreg Sz. M. tanárnak, az 1848-iki honvéd tűzmeisternek, könybe lábbadt szemekkel s igaz meghatottsággal elmondott tanulmányos alkalmi beszéde után, 100 lelkes székelv fiu ajkain hangzott a „Hymnus” és „Szózat” s ugyanannyian hintették be élő virágokkal a névtelen hősök már-már nyomtalanul elenyésző sírhalmait.

Fájdulatai de nagytűz nélkül, igaz, hogy ezek a sírok ma-holnap nyomtalanul fognak elenyészni; mert néhány év múlva már félszázados mohó lepi be a szétomló göröngyöket.

És míg ellenségünknek, az ugyanott esetett Skariatün orosz főtitkárnak nyugvó helyét emlékoszlop jelöli, sírját pedig kegyelettel őrzik és gondosan ápolják: addig a mi vezéreinknek szétomló porait ma már csupán egy dűlő félben levő korhadt fakeszt jelöli.

Ezt az állapotot súlyos önvád és arczipulás nélkül tovább tűrni elviselni nem szabad, nem lehet.

Közeledik a millenium! És mi hisszük, hogy akkorra a Fehéregyház mellett lévő sírok fölre is monumentális oszlopot emel nemzetünk kegyele. Ugy tudjuk, hogy ezt az ügyet évekket ezelőtt egy bizottság vette kezébe, melynek élén néhai gr. Haller Ferenc állott, ki most maga is ott pihen a fehéregyházi családi sírboltban.

Am! a magyar nemzet kegyeletlen érzésének nem szabad a sírba szállani soha!

A szoborbizottság élén — ha jól tudjuk — most a nagy magyar, a kipróbált hű hazafi gróf Bethlen Gábor áll.

A nemes grófnak és a gyűjtő bizottság többi lelkes tagjainak ismert egyéniségi biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy pár év múlva a fehéregyházi csatatéren hatalmas emlékoszlop fog a nemzet méltó kegyeletének hirdetője lenni, Hogy az emlékek csak is ott, a helyszínén és nem Segesvár piacán, vagy várában van méltó helye, az természetes. Ezt követeli egy a történelmi hűség, mint a higgadt megfontolás, a tapintat és az a józan politika is, melyet követnünk kell.

Hát munkára fel!

Bod Károly
collegiumi tanár.

Előfizetési felhívás.

Tisztelt közönség! Nem kell megijedni nem adok ki sem új lapot, sem könyvet. Különbösen is az ilyen ténykedéshez nem alkalmas a nyári saison még akkor se, ha olyan őszi arculatja van az időnek mint a mostani.

Különbösen is ettől a fejtöréstől felment mindazon körülmény, a melyet tapasztalhatunk a most közönség álló évnegyed alkalmával. Mert tisztelt közönség a mai könyv és hirlapkiadók jó kedvű ígéreiteit, minden leleményem megfeszített erejével sem tudnám tullicizálni. De ha California megfogytokozott kincses bányái mind az enyémeke volnának, akkor se tudnék én önöknek nagyérdemű közönség annyit adni, a mennyit hirlap és könyv, vagy mondjuk kiadó társaim ígérnek. Ez okból lemondok ez uttál a kétségkívül tömeges pártfogás reményéről, de hogy az irodalom nehéz küzdelmeit az anyagi téren elősegítem: megütöm a nagy dobót azon a hangon, a melyen manapság könyvet és lapot ajánlani szokás.

Egyik elterjedt és „Magyar Trombita” cím alatt megjelent előbb havi, később heti, utóbb napilap most bocsátotta ki előfizetési felhívását, a mely így hangzik:

A „Magyar Trombita” életében korzalkaltató változás állott be. Nem kimélve a legmesszebb menő áldozatot és nem retentve vissza a legnehezebb akadályoktól, — megszereztük a hírneves Kratki Bacsik ó-török és új görög író óriási szenzatiót

keltő regényét, melyben a nevezett szellemóriás hajmeresztő élethűséggel írja, festi, rajzolja az anarchizmus, nihilizmus, kommunizmus hőseinek vértfagyasztó tetteit és csodákkal határos kalandjait.

„Vér! Vér! Vér!!”

Ez a czime a háborzongató vérfagyasztó és idegfeszítő fenomenalis regényünknek, a melynek minden betűje leihatlatlanul lánczolja le tisztelt olvasóink becses figyelmét.

De itt nem voltunk hajlandók megállapodni, áldozatainkban. Tovább megyünk. Igen, tovább, tovább. Épen most kaptuk mister Clique-Claque cabel sürgönyét a Joményi fok nevű földrészt Cap városából, hogy ajánlatunkat elfogadva, odahagyja a „Hip-hip” című világlapot és elfogadja lapunknak a „Magyar Trombita”-nak „Külföldi rovat” című vezetését.

Mister Clique-Claque közelebből bi-cyklin bejárta a földgömböt és nagy gondal tanulmányozta Oroszországban a zsidó — Németországban a lengyel — Galicziában a lengyel-zsidó, — Franciaországban az anarchia és Panama, — Angliában az ir — Magyarországon a nemzetiségi és liberális kérdéseket és mindezekről olyan nagy fontosságú nyilatkozatokat tesz, hogy intenszívától a távol eső Chinában minden mandarin a fejetetején fog tánczolni.

És ön tisztelt olvasó a ki becses figyelmével ajándékozta meg eddig is a „Magyar Trombitát”, — ha városunkban megjelenik, — keresse fel szerkesztőségünket saját külön palotánkban, a hol ön teljes ellátásban részesül és emlékül — midőn eltávozik — kapni fog tőlünk egy zsebórát.

Előre hát! Sorakozzunk a legelterjedtebb, a legjobban értesült és a legkiválóbban szerkesztett „Magyar Trombita” körül melynek az előfizetési pénzeket legközelszebb postautalványon küldeni, — a lehetőleg gyorsan, nehogy a késedelmezés miatt zavar keletkezzék Európa politikai egyensúlyában.

*

Éppen most jelent meg nemcsak a könyv, hanem a világpiacra is nagy szenzatiót keltő regény első füzeté, 20 oldalon.

„Egy régi sírbolt rejtélyei”, melynek első kötetében rá fog jöni az olvasó, hogy miképp hatolnak oláh-czigány sirrablók a kriptá belsejébe s midőn a tetszalott grófnő újjáról leakarják vonni a briliáns gyűrűt, az egyik rabló e szavakkal rogyik össze:

— Leányom!

A második kötetben kisl, hogy a gróf nejét, ki a sírboltban fekszik, vándorczigány karavántól rabolta el és csak tetszalott volt, mert a rabló atya szavára felébred és feltalált karavánjával megugrik.

A harmadik kötetben a gróf neje akad, a mint egy népes vásártéren medvét tánczoltat. Nejét visszaköveteli és e miatt véres utcazi harc fejlődik ki. A rendőrség közbe lép, mire a cigányok megugranak. A gróf pedig véres fejfel memorandumot ír a kormányhoz, melyben javasolja haladéktalanul a kóbor cigányok letelepítési ügyének rendezését, melynek eredménye lesz a regény kitűnő és megnyugtató vége.

E regény első füzetét, mely a művelt világ összes nyelvére le lesz fordítva, ügy-nőkeink utján 15 kr-ért szerezhetik be t. előfizetőink, kiknek figyelmébe ajánljuk, hogy az első füzethez mellékelte, de ügy-nőkeinknél is kapható ivre pontosan jegezzék fel a család tagjait, mivel kiadóhivatalunk valamennyit külön-külön igen értékes ajándékokban óhajlja részesíteni. Az apának küldünk egy finom tájékt-pipát; a mamának egy gyémántos fül-függőt — nagyobb gyerekeknek angol zsebkést és flobel-fegyvert damasz-csövel, melylyel pompásan lehet lövöldözni az éneklő madarakat, — a kisebb babáknak kocsit és apró dobockákat — a szobalánynak arany karika-gyűrűt, a pincsi-kutyának nyakékot és a Riska tehénnek új kötelet.

Ezen kívül összes előfizetőink között kisorsoljuk az európai hirre vergődött Jack hasmetész olajba festett gyönyörű arczképét, aranyozott keretben.

Előre hát nagyérdemű közönség. Most vagy soha!

*

Nincs más hátra t. közönség, mint-hogy az irodalom nevében én is azt mondjam: Most vagy soha!

TÜSKE PÁL.

Felhívás előfizetésre.

Julius 1-ével új előfizetést nyitunk

az „Ellenzék”-re.

Tisztelettel kérjük az előfizetéseket gyors megújítását.

Előfizetési feltételeink:

Egész évre . . . 16 frt.
Félévre . . . 8 frt.
Negyedévre . . . 4 frt.
Egy órá . . . 1 frt. 50 kr.

Az előfizetési pénzek az „Ellenzék” adóhivatalának Kolozsvárra küldendők.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 28.

Uj regényünk

„Egy rettenetes család”

közlését hétfőn,

július 2-án

kezdjük meg, hogy

ujjonnan belépő előfizetőink is elejétől kezdve olvashassák ez érdekes regényünket.

A regényt Sári Lászlóné (Amica) fordította nagy gondnal és az angol regényirodalom egy remek terméke.

Ajánljuk előre is olvasóink figyelmébe.

— A megromlott viz. Basch Ágoston ur vezetéki vizünk megromlásának okáról és megszüntetéséről becses lapjában közlé tett véleményében azt, hogy az általa felsorolt 3 körülmény közül (régibb szennyezőtelepek, istálló-trágya és fausztatás a vízgyűjtő telepen, a kolozsmonostori két víz-köztalaj szennyezése, a Szamospartnak szeméttel feltöltése) melyiknek volt kisebb nagyobb befolyása a viznek mostani romos és rögönös megromlására, a többi között azért nem tartja pontosan megállapíthatónak, „mivel a vízvezeték vízeről nem vették föl — mint értesül — rendszeren, az az gyakori időközökben vegyelemzés legalább rendelkezésére nem állott”, s így nem tudja, hogy a fertőzés talán fokozatosan hosszabb idő óta foly, avagy talán csak rövid idő alatt állott be oly külsőleg és feltűnő módon.

Az egyetemi közegészségtani intézetben a vízvezeték létesítése óta kisérjük figyelemmel a víz minőségét s nevezetesen 1891. júl., tehát három év óta, minden hó közepén teljes közegészségtani elemzés ezenfőül 1893. október óta naponta bacterologiai meghatározást végeztünk, azonfőül, hogy a viznek küllemét és élvezhetőségét is naponta megvizsgáltuk s ugyanakkor a vízvezetékben uralkodó nyomást is állapítottuk meg.

Mindezeket az észleléseket nem megbízásból, hanem — s pedig mint a következőknek mutatták — nagyon is indokolt előrelátásból végeztem és végeztettem, míg pedig korántsem titokban, a mennyiben a vizsgálatok eredménye időnként nyilvánosságra hozatott; így 1892. októberben Nagy Lajos, 1893. októberben pedig dr. Tompa János tettek jelentést az országos közegészségtani egyesület Kolozsvárvédelmi osztályának szakülésén, s a vizelemzési táblázatokat sokszorosítva ki is osztották a jelenlevők között.

Ez előadásokban melyekről annak idején a helybeli lapok is hoztak a lényegre szorított tudósításokat úgy a most natori kétviz-köz felől fenyegető mint az árvíz által megrongált Szamos parton átnyáron történt nagyobb fokú vízromlás utalás történt, sőt az 1892. októberi szakülésen magam értekeztem a Hideg-Szamos vízeről, s ajánlottam a Plecska patak területének beható megvizsgálását, hogy onnan a szükséglet fokozódásával esetleg pótolni lehessen a Szamos mellett csak győren gyűjthető vizet.

Csak melleleg jegyzem meg, hogy a havi elemzésekéről szóló kimutatást 1891-ben a helybeli lapoknak beküldöttem de látván, hogy — talán mert nem ítélték elég közérdekűnek vagy a nagyközönségre elég érdekesnek, — nem teszik közzé rendszeren, a beküldést ismét beszünttettem.

Hogy e tényállás mellett mily érte-sülés alapján tette Basch ur a rendszeres vizsgálatának hiányáról fentebb idézett nyilatkozatát, azt annál kevésbé foghatom meg, minthogy az itt tekintetbe jövő hatóságai közegeknek (pedig fölteszem, hogy hivatalos jelentés számára ilyenektől szerzte értesüléseit) még egyenesebb tudomásuk is lehetett rendszeres vizsgálatainkról, a mennyiben 1892. novemberben, mikor a város és közoktatásügyi miniszteriummal a vízműnek átvétele iránt szerződés kötött az addigi 16 havi adatainkat hivatalból is kézhez vette mindkét szerződő fél, hogy konstalálva legyen a viznek minősége, melyhez hasonló a jövőre is biztosított a város az egyetem számára.

Mindezek után úgy vélem, hogy tudva kellett lennie a közegészségtani intézet vízszeléseinek és ha azokat Basch urnak rendelkezésére bocsátják, nem kellett volna a vízvezeték létesítése óta kisérjük figyelemmel a víz minőségét s nevezetesen 1891. júl., tehát három év óta, minden hó közepén teljes közegészségtani elemzés ezenfőül 1893. október óta naponta bacterologiai meghatározást végeztünk, azonfőül, hogy a viznek küllemét és élvezhetőségét is naponta megvizsgáltuk s ugyanakkor a vízvezetékben uralkodó nyomást is állapítottuk meg.

ma a víz megromlásának okait illetőleg tételeket táplálnia.

A folyó hó 15-én megegyezett elemzés meg a f. hó 19-iki bakteriológiai vizsgálata is a vizet oly jó minőségűnek mutatta, amelyen az ez évszakban lenni szokott; a szennyezés 20-án hirtelen lépett fel, nyilvánvaló jelül annak, hogy oka nem rejlik semmi régóta lassan és fokozatosan működő hatályban, minők a régi feltöltések, a kétvízköz stb., hanem csak valami újabb nagyobb szennygyűlemben, a melyben éppen a szeméttel stb., eszközölt part-erősítés.

Fentebbiekből mindenki meggyőződhetik, hogy vezetéki vizünk bár nem a hatóság előreláthatóságából igenis volt rendszeres figyelem tárgya, de ha a hatóság e teljes nyilvánossággal tárgyalt észleléseket nem részesítette annak idején figyelmébe és az az adatokban rejlő hasznos tanúságokat nem törekedett a maga javára fordítani: mi természetesebb, mint az, hogy ez alatt az ügynek kell szennvednie. Kérem az igen tisztelt szerkesztőseget e nyilatkozatom szíves közlésére. Kolozsvár, 1894. jun. 28. Dr. Rózsahelyi Aladár a közegészségügyi intézet igazgatója.

— **A vízvezetéki mizeria története dióhéjban.** (Ezt illik tudni minden jó polgárnak.) 1. A vízvezetéki víz — mint ezt a minden házban megegyezett chemiai vizsgálat bizonyítja — teljesen kifogástalan volt 1892-től mostanig. 2. A junius hó 19-én megtartott vizsgálatból tűnt ki, hogy a víz meg van fertőzve, úgy annyira, hogy annak köbcenti méterében 700 az az hét-százezer bakterium találatott. (Ha tehát kedves polgártárs, bor hiányában, egy nap alatt egy liter találtál ebből meginni, csak kétszáz millió ilyen apróság került a gyomrába!) 3. Bebizonyosodott dolog, hogy a víz e megromlását a kutak körül hatóságilag oda szállítottatott szemét és trágya vízbe eső, mivel ennek megtörténtét a víz mindig jó volt. 4. A 3. pontalattól kifolyólag Basch Ágoston véleménye sem mint sem bizonyít a fertőzés netán más körülményből származó okaira nézve. 5. Bizonyos hogy a gyűjtő kutak beszüntetése, az átmeneti intézkedések s általában az egész ügy rendezehozása közel 100000 forintba fog kerülni. 6. Bizonyos az is, hogy ez az összeg nem azok zsebéből fog kikerülni a kik a bajt okozták, — hanem a városipénztárból. 7. Végül bizonyos, — hogy a városi ház i p é n z t á r b a ez a pénz nem más helyről, mint a városi polgármester zsebéből jön. Ha mindezekután megakad tudni kedves polgártárs, hogy kiknek köszönheted ezeket a tréfás dolgokat, akkor jere el a szombati közgyűlésre és megfogadod hallani körülményesen Albach polgármester urtól. Csak háromat javasolunk nekik: először, hidd el, a mit a polgármester ur mond, az utolsó bétűig, mert ez egy illik egy polgárhoz; másodsor, mikor annak idején 40—50 százalékkal több pótdótot fognak beírni az adókönyvedbe, a világról se kérdezősködjék okáról, mert egy jó polgárhoz nem illik a kiváncsiság s kötelesség csak egy: „fizess”; végül harmadsor bizzál még továbbra is azokba, a kik városod ügyeit ilyen szépen vezetik. Ekor bizonyosan zöld ágra jutsz.

— **Ki a hibás?** Eddig a polgármestert tartották hibásnak a szemét lerakásért a vízvezetéki kutak körül. Tegnap azonban kisítítotték a „Kolozsvár”-ék, hogy a tanács az oka. Most azután szörnyű zűrzavar keletkezett. A tanács dühös, mivel szerinte ő nem hibás. A kárnak pedig még most sincs ura.

— **Városi közgyűlés.** Kolozsvár városi törvényhatósági bizottsága szombaton délután közgyűlést tart, a melyen a vízvezeték ügye fog tárgyalattani.

— **Színészek Kolozsvárt.** A kolozsvári nemzeti színház személyezte vasárnap délelőtt a vendégcsereplését M.-Vásárhelyt s hétfőn hazajön Kolozsvára. Ugy halljuk minden héten lesz 2—3 előadás.

— **Erdélyi vendégek Nagyváradon.** Nagyváradról írják: Kincses Kolozsvárról előkelő vendégek érkeztek tegnap Nagyváradra. Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai ugyanis nagyobb tanulmányi körútra indultak, hogy az Alföld gazdasági viszonyait közelebbről megismerjék. Ezen körúton hatfőn este 11 órakor érkeztek Nagyváradra és a Wöber szállóban foglaltak helyet.

Az egylet tagjai közül tanulmányutjaiban a következők vettek részt:

Sz. Szakáts Péter az erdélyi gazdasági titkár, a társaság vezetője, báró Rothenthal Henrik nagybirtokos, dr. Horváth Miklós földbirtokos megyei tisztifőgyűlés, ifj. Betegh Sándor földbirtokos, Gáspár János földbirtokos, megyei főjegyző, Putnok János Domokos nagybirtokos, Mózsa Atilla nagybirtokos, Tulogdi Samu állami jószágfelügyelő, Balázs Sándor földbirtokos, Veres Károly gazdasági tanintézet növendéke, Veress Sándor igazgató, dr. Szentkirályi Ákos és Tuba Lajos tanárok vezetése alatt.

Nagyváradon tegnap kora reggel kocsira ültek és Weingartner Andor a bihar megyei gazdasági egylet titkárnak kalauzolás mellett a gazdasági egylet szőlőtelepét és faiskoláját tekintették meg; innen Nagyvárad város szőlőtelepére hajtottak, a hol Márkus János hegybíró vezetése mellett mindent körülményesen megtekintettek. Azután a László-malmot nézték meg, a hol Szilágyi Mór igazgató fogadta a gyártelepek

megtekintése után villásreggelivel vendégelte meg őket. A város megtekintése után a társaság a vasúthoz hajtatott és a 10 órai alföldi vonatra az Orosháza mellett levő Mágocs-pusztára utaztak, a hol a Károlyi grófok híres minta-gazdaságát fogják tanulmányozni. Magosról még Szegedre és Mezőhegyesre fognak menni a ménosztályozás tanulmányozására. A N.-Váradon tapasztaltakról nagy elismeréssel nyilatkoztak.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A „kolozsvári hölgyek házbérsegélyző fillér-egylete” által f. hó 24-én a nemzeti színházban rendezett műkedvelői előadás tisztja jövedelme: 50 frt, mely összeghez Ditrői Mór igazgató ur 23 frt 05 krral járult. Kedves kötelességet teljesítünk akkvr, midőn Ditrői urnak, — kinek nevét a jótékonyaság terén nemcsak Kolozsváron ismerik — e nemes áldozatkészségéért az előadás rendezése és a szindarabok betanításáért hálás köszönetet mondunk. Továbbá hálás köszönetet mondunk Z. Kiss Béla főrendező urnak, ki szintén fáradságot nem kímélve buzgolkodott a siker érdekében; továbbá az egyes szereplőknek: Kolmer Hermáné urnőnek, Cispőkés Mariska, Pap Berta és Barta Ágnes kisasszonyoknak és Kovács Dezső, Bene Ferenc és Varga Viktor és Bartha Zsombor urnaknak szíves közreműködésükért. Végül köszönetet mondunk a kolozsvári sajtónak is, hogy ügyünket annyi jóakarattal támogatja. A „kolozsvári hölgyek házbérsegélyző fillér-egylete”-nek nevében. Kolozsvárt, 1894. junius hó 28-án. Albach Gézáné elnök, Hadházi Sándor titkár.

— **Linder György ügye.** Linder György országgyűlési képviselőnek Petrovics Geraszimmal való ügyében a keddi napon jelentőségteljes fordulat állott be. Nevezett képviselő ellen tudvalóleg vizsgálat volt elrendelve, mert Petrovics Geraszimtól, a szent-endrei szerb püspökség adminisztrátorától ötezer forintot vett át azzal, hogy az összeg fejében megszerzi a szent-endrei püspökséget. Az ügy annak idejében nagy port vert fel és Linder György ennek bántása alatt egyidőre teljesen félrevonult politikai szereplésétől. A képviselőház a törvényszék megkeresésére felfüggesztette Linder mentelmi jogát és a választókerületében több helyen megtartott választógyűlésekből felszólították Lindert mandátuma letévesére. Lindner azonban bizva ügyében, e felszólításnak nem engedelmkedett még akkor sem, a midőn a törvényszék őt csalás és zsarolás miatt vád alá helyezte. — Ő ezt a vádhatározatot megfellebbezte és így került az ügy a budapesti királyi tábla II. büntetőtanácsa elé, a mely Halmágyi Sándor elnöke alatt tartott zártülésben hosszasan tárgyalta azt. Az ügy előadója Zachár Gyula volt. A zártülés után az elnök ki hirdette, hogy a kir. tábla Lindner György orsz. képviselőt a vád alól felmentette s az ellene folytatott egész büntető eljárást beszüntette. Így tehát az ügy — a mennyiben az ügyesség nem felebbez s a kúria is egyetért a kir. táblával — pusztán Petrovics Geraszimra nézve ért kellemetlen véget, mert e pap nemcsak a biztos püspökségtől, de ötezer forintjától is elesett.

— **A tordai zene-egylet 1894. évi július hó 1-én,** kedvezőtlen idő esetén július 8-án a Széchenyi-ligeten saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez. A rendezőség élén Jakab Gergely, elnök. Nagy Olivér, alelnök. Ferenczi Ferencz állanak.

— **Aratási kilátások.** Végre beköszöntöttek az annyira óhajtott és szükséges száraz és meleg napok. A gazdák felhasználják a kinálkozó jó almat és imár az országnak sok vidékén aratják az őszi rozost s néhány nap múlva a búzára kerül a sor. A rozs némely helyen igen jó hozamot ad, de másutt, különösen a hol virágzásban érte a sok eső, vagy a köd gyengén fizet. Az őszi árpát jobbadán már learatták; az eredmény átlag véve közepesen felült volt. A búzában a hesseni légy által okozott kár, főképen a Tisza-Maros szögén, rendkívül jelentékeny. Ezenfelül a szél és vihar által összekuszált, az eső által megdöntött buza is sokra megy. A mult heti folytonos esőzések következtében a rozsda is erősen megromogta és ily kalamitások után az idén a buza nem fogja megadni azt az átlagot, a mit a mult évben adott. Aránylag legjobb minőségű termésre van kilátás a buzából Erdélyben és a Dunántul.

— **József kir. herceg esete.** Érdekes esetről értesítik lapunkat. József kir. herceg megvásárolván a gróf Brunsvick-féle martonvásári uradalmat azon egy szeszgyárat és gőzmalmat létesített. A királyi herceg, hogy a vállalatot üzemben helyezhesse, folyamodott a székes-főhérvári törvényszékhez, hogy a czéget következőkép-jegyezhesse: Főhercegi martonvásári uradalmának iparvállalata. A kérelmet azonban a törvényszék elutasította, hivatkozva a kereskedelmi törvény 11. §-ára, mely világosan előírja, hogy a kereskedő czégében polgári nevét vagy legalább állását tartózik használni. Ez ellen a határozat ellen József kir. herceg felfolyamodott. A kir. tábla ma Jokuthy Albert bíró előadása mellett a törvényszék határozatát helybenhagyta, s József kir. herceget elutasította. A tábla meghatározása szerint a czéget József főherceg uradalmának iparvállalata címen lehetne csupán bejegyezni.

— **A brassó-háromszéki helyi érdekű vasut r. t.** tegnap tartotta meg rendezési közgyűlését. A jelentés kiemeli, hogy daczára a nagy árvíz károk által előidézt

s a 7850 frtot kitevő hőeltakaritási költségeknak a pénzügyi eredmény még mindig 26188 frttal kedvezőbb az előző évinél. A 131,831 frt tiszta jövedelemből az elsőbbségi kötvények szelvényeit 4 1/2 százalékkal váltják be s e czélra 129,825 frtot fordítanak, 2006 frtot pedig új számlára visznek át. A felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőknak megadták s az utóbbiakat újra megválasztották.

— **Deák Péter** deési szintársulata ritka művelzetben részesíti Szamosújvárról közönséget, nem szólva az operettekről melyek közül „Kis alamuszi”, „Szultán”, „Üdvöske”, „Madarász”, „Kertész leány” kerültek színre, a czimszerepekben D. Vlár Gzellával a kinek szép hangja és művészi játékában gyönyörködtünk, megmutatta e derék társulat, hogy a színmű iradalom jelesebb termékeiben sem áll háttérben. Karczag „Lemondás”-ában Zoltán, Olga Irénke kedves játéka s a legapóbb nuanceokra is kiterjedő figyelmé Zoltán Ilona Teklája, Latabárné Saroltája és Havasi Sz. Boldizsárné által nagy számban jelenlevő közönség között kellemes és nagy hatást tett. Szepesi Karolánjával remekelt. Kompolti Gézájával azok meggondolás daczára is némi kívánni való maradt még a mit nem neki, hanem a costum rovására jegyezhetünk. Balogh és Pálffy B. érdemeinek még említést Gerő „Próba házasság”-ában D. Viad Gizella enni való Birike volt. Sárközi ügyes Bokor, míg óriási sikert aratott a társulat egyik nagyreményekre jogosított fiatal tagja Pálffy (Perhusz) Bertalan Szikorájával. Az előadást sok és intelligens közönség látogatta.

— **Magyarok és oláhok.** A magyarok és oláhok közötti összeütközésekről szóló hírek — mint egy Nagy-Szebenből érkezett távirat jelenti — a következőkre redukálhatók. A nagy-szebeni állami főgimnáziumban három oláh tanuló, minthogy a memorandum-perben elítéltek visszaérkezése alkalmával lefolyt tüntetésekben részt vettek, büntetésből egy-egy évi időtartamra az érettségi vizsgától eltiltottak, ezért a Tribuna megbotránkozásának adott kifejezést és különösen Kárpáthy tanárt tüntette fel a fegyelmi büntetés fölfeloldozójául. E hó 21-én a nevezett lap azt a hírt anticzipálta, hogy Kárpáthyt a mult éjjel megverték és bántalmazták. F. hó hó 23-án Kárpáthyt mikor a magyar jótékonyasági előadásról hazament, az ugynevezett „Burgervorstadt”-ban tényleg közpárral támadták meg, de nem sebesült meg, azonban minthogy az említett Tribuna-közlemény által figyelmessé tetették, revolverrel nehányszor a levegőbe lött, mire a támadók elmenekültek. Tegnap 9 oláh tanuló egy kerti vendéglőben kevesebbet akart fizetni, mint a mennyit a számla kitett. A vendéglős lármát csapott, miert is az utczáról kövekkel beuzták az ablakait, azután a belvárosban dr. Székely tanár ablakait szintén bevették.

— **A Kossuth-család Baranyában.** Bráza Kálmán pellérdi kastélyában nagyban folynak hir szerint az előkészületek a Kossuth testvérek és Ruttkayné Kossuth Lujza asszony fogadtatására, kik mint tervben van, egyenesen oda fognak jönni legközelebb Olaszországból. A pellérdiek fényes bandériummal készülnek fogadni a kitűnő vendégeket a vasuti állomásnál.

— **Gyulafehérvár—Zalathnai vasut.** Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter több helyiérdekű vasutatra vonatkozó javaslatot terjesztett a képviselőház elé, melyeket a képviselőház a közlekedésügyi bizottsághoz utasított. A beterjesztett jelentések szerint a gyulafehérvár-zalathnai vasut Alsó-Fehérmegyében 38.6 kilométer hosszú Kisfalud, Sárd, Magyar-Igen, Tótfalud, Meled, Pajána, Fenés, Petrosán állomásokkal a zalathnai dus érczhegyébe vezet.

— **Haza jött.** Kített a sora Tógyernak a tömlőczbe, — nagy fájdalomra. Szabadon is bocsátották. De a büntető igazságszolgáltatás végrehajtói nem sokáig gyönyörködhettek távollétében. Egy pár hónap múlva Tógyert nehéz vasakba verve hozták vissza. Hát te mit tettél megint? Kérde az igazgató ki előbe vezették. Hát csak haza a jötttem istálom. Meguntam oda kint a börtönt, el jöttem egy kis hust enni, mert az egész nemzetségem sem eszik annyit odakint mint én itt egyedül.

— **Végzetes vasutozás.** Hét év előtt történt, hogy Braun Ignác né, a volt terézvárosi esküdt felesege a vonaton Bécsbe akart utazni. Beült az első osztályu kocsiba s alig rohogott ki a vonat a keleti pályaudvarból, a kocsi ajtaján át oly szerencsétlenül esett ki, hogy szenvedett sérülései következtében mind a két lábát amputálni kellett. Braunné ezért kártérítési pört indított a magyar államvasutak ellen, amelytől 39600 forint kárt követelt. A pör, melynek során az államvasut azt állította hogy a felperes nő maga okozta vigyázatlanságával a bajt, több évi tárgyalás, helyszíni szemlék és szakértők meghallgatása után úgy végződött a törvényszéknél, hogy a felperes nőt követelésével elutasították. Várady Károly dr. felebbezett a királyi táblához, mely most másképp ítél amennyiben Brauné kártérítési igényét előbban elismerte azzal, hogy az iratokat, az összeg megállapítása végett a törvényszékhez vissza fogja küldeni.

— **Banda Marci a vértanukért.** Tegnapelőtt Aradon a Nagy-féle vendéglőben játszott a híres Banda Marci zenekara, még pedig hazafias, szent czélra, a vértanu-szobor rácsorozatának költségei javára. Arad város intelligenciája, Salacz

polgármesterrel az élén jelen volt s a Marci hege dűje nemcsak szép összeget hozott össze, a hazafias czélra, hanem meg is rikatta az aradiakat.

— **A Bács-Bodrog vármegyei helyi érdekű vasut r. t.** ma tartotta meg rendezési közgyűlését. Az évi jelentés a forgalom és a bevételek emelkedését mutatja ki. Az összes bevétel volt 1893-ban 207018 frt, tehát 7881 frttal 3-9%-kal nagyobb, mint az előző évben. A tiszta jövedelem 85.903 frt, melyből 85.585 frtot az elsőbbségi részvénnyek 3 1/2 %-os kamatozására fizetnek ki. A felügyelő bizottsági jelentést bemutatták s ezután a jelentéseket tudomásul vevén, a felmentvényt megadták.

— **Mozgalom a bécsi magvásár ellen.** A huszanötös végrehajtott bizottság mai ülésében Steiner József jegyző felolvasta az aradi és győri Lloyd társulatok leveleit melyben kilejtik, hogy csatlakoznak a mozgalomhoz. A bizottság örömmel vette a két tekintélyes testület csatlakozását. A jegyző bemutatja ezután a kinyomatott magyar felhívásokat melyeket 3000 példányban a budapesti czégeknek helyeztek el terjesztés czéljából, Megküldik továbbá az összes kereskedelmi kamaráknak és testületeknek. Végül számos levelet mutatott be, melyben bécsi, ausztriai, németországi és svájci czégek kéri a gabonakereskedők határozatának beküldését. Mihelyt a német nyelvű jegyzőkönyvek elkészülnek, a bizottság eleget tesz a kéréseknek. A bizottság szombaton d. u. 2 órakor tartja legközelebbi ülését.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, junius 28.

A képviselőház mai ülésén harmadik felvonásban is elfogadták a gyermekek válásáról szóló szakaszt.

Ezután letárgyalták a totalizátorról szóló javaslatot, a melyhez hozzá szólottak: Endrey, Herman Ottó, Pázmándy Dénes, Miklós Ödön és Fejérváry miniszter.

A javaslatot a többség elfogadta.

Ezután több képviselő mentelmi jogát függesztették fel.

Holnap az ünnep daczára ülés lesz a házban.

Fejérváry, a Bécsben levő Wekerle helyett kijelentette, hogy a delegatio tagjainak megválasztásán kívül a nyári szünet előtt csak kisebb javaslatokat és vasuti kérvényeket tárgyalnak.

Eötvös Lóránd a nemzetiségi igaztás ellen.

Budapest, jun. 28.

Eötvös Loránd báró, az uj kultuszminiszter, a késmárki gimnázium 3 növendékét, panszláv igaztások miatt a magyarországi összes tanintézetekből kizárta,

Elnök-választás Versaillesben.

Budapest, jun. 28.

Versaillesból jelentik:

A francia köztársaság uj elnökének megválasztására tegnap d. u. 1 órakor ült össze a nemzet gyűlés.

A francia alkotmány ugyanis azt írja elé, hogy ha az elnök halála vagy más körülmények miatt az elnöki szék megürül, a parlament és szenátus alakuljon elnök választó nemzet gyűléssé és régi szokás szerint Versaillesbe üljön össze választásra.

A nemzetgyűlés a Variete színházban ült össze, melyet e czélra ideiglenesen átalakítottak.

A gyűlést 1 óra 10 perczkor nyitotta meg Chailnel Lacour elnök rövid beszéddel.

A megnyitó után Dejeante képviselő kért szót s a köztársaság eltörlését indítványozta.

Az elnök Dejeante képviselőtől megvonta a szót és több felszólalást nem engedett meg, hanem elrendelte a szavazást

A szavazás eredménye, mint előre látható vált **Casimir Perler** javára dült el, mennyiben a kongresszus 451 szóval elnöknek választotta.

A választás megtörténte után Dupui miniszterelnök a miniszterium élén bevonult az uj elnökhöz s pár szóval üdvözlölvén, átnyújtotta neki a választási jegyzőkönyvet.

A miniszterelnök szavaira Casimir elnök meghatva válaszolt s azután csakhamar Párisba utazott.

Casimir Perier fogadása Párisban.

Budapest, jun. 28.

Az uj köztársasági elnököt Párisban — min onnan jelentik — óriási néptömeg várta.

A boulevardokon hullámozó és igaztoltan várakozó közönség egy része Casimir Perier elnököt megabczugolta, más része éjenezte.

Bomba a francia miniszterek kocsija alatt.

Budapest. jun. 28.

Egy délben Párisból érkezett telegramm jelenti, hogy **Versaillesben** a nemzetgyűlés tartama alatt a miniszterekre várakozó kocsik alá bombákat raktak.

Mielőtt azonban valami szerencsétlenség történt volna a bombákat felfedezték és eltávolították.

A tettesek még eddig ismeretlenek.

Ovointézkedések a Carnot temetésére.

Budapest, jun. 28.

Párisban ma Casimir Perier elnöklelete alatt miniszter-tanács volt, melyen Carnot temetése alkalmából teendő ovointézkedéseket tárgyalták.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Londonban.

Budapest, jun. 28.

Bécsből jelentik, hogy Ferencz Ferdinánd főherczeg közelebből Londonba utazik Viktoria angol királynő látogatására.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.*

Végszó.

Az „Ellenzék” tegnapi számában nagy hangan és hetyke magatartással obéogat — két ur, a kik ugy adják ki magukat, mint Frischman és Baltoch megbízottai. Ebben a nyilatkozatban személyemet sértetgetvén, a következő választ adom fentjelzett urnaknak.

Azt állítják rólam ugyanis, hogy én Lengyelországból cseppentem ide és hogy kocsis minőségben szerepeltem volna több éveken át Kolozsvárt.

Én nem akarok őket illetőleg ilyen életiraji kutatásokba merülni, mert belelalnék esni abba a tévedésbe, a mibeők is beleestek, mikor az én életirajzomat írták. Azonban, hogy a fejtöréstől megmentsem, annyit kijelentek, ha már tudni akarják, hogy én Kis-Sebesen (b.-hunyadi-járás) születtem és nem kocsisság volt foglalkozásom, hanem egyik pince gazdaszatnál mint kisegítő működtem.

Megjegyzem azonban, hogy az ők pályájuk sem lehet igen fényes mivel közüdomás szerint, jelenleg a spiczlikedés magas polczán tündökölnék csak. És maradjanak is ott, mert ez nekik való pálya és jobban illik hozzájuk, mint a fogadatlan prókatoroskodás.

Káhan Nathán Sámuel ur becses figyelmét azért hívtam fel ezen urak szodaviz-tüzérkedésére, mert ezek az urak, mint a regalebérilőség alkalmazottjai, visszaélnék hatalmukkal, és az egyes itálárusítókat azzal fenyegetik, hogyha szodájukat meg nem veszik, **megfosztják őket az ital árulás jogától.**

Frischman és Baltoch urnaknak pedig azt ajánlom, hogy ne fuvasák kartársaikkal azt, a mi őket égeti, mert a nagy közönség ebből levonja következtetését és pedig nem az ők javukra.

Végül kijelentem, hogy nem rajtuk mult, hogy üzletársak nem lettünk, hanem én nem akartam társ lenni olyan emberekkel, a kiket urok bármikor elbocsáthat.

E téren az ügyet részemről teljesen befejezem.

Kolozsvár, 1894. jun. 28.

Rubinstein Ábrahám.

Nyilatkozat.

Alólírott a köztem és Zsigmond Ferencz között előfordult esetre vonatkozólag kijelentem, hogy Zsigmond Ferenczet, mivel a lovagias uton való elégtétel alól gyáván kibujt, mindazon társaságban való részvételt, hol ily nemű ügyek lovagias uton intéztetnek el, képtelennek nyilvánitom.

E szerint ezen ficzkó sértő kifejezése reám nem vonatkozhatik, s rendkívül szégyenlem, hogy ily emberrel való ügygyel kell magam bepiszkolnom. Föllelésem helyes, vagy helytelen voltának megítélését, mely által egy művelt társaságot e. t. cz. ur durva inzultussaitól megmenteni szándékoztam, a művelt közönség véleményére bízom.

Abrudbányán, 1894. junius 26-án.

Ürmössi Károly
joghallgató.

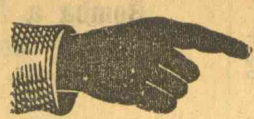
A Diána gőz- és kádfürdő július 2-tól kezdve befog záratni, hogy az uj gőzfürdővel kapcsolatban levő gépházi munkák elkészülhessenek.

Addig is **hideg zuhanyok, uszoda és házfürdők** vehetők igénybe, amit a t. cz. közönség tudomására hoz a

Diána fürdő Igazgatósága.

(584 1/2 2—2)

*) E rovathan megjelenő czikkeért a szerkesztőség semmi felelősséget nem vállal. Szerk.

HIRDETESEK.

A kolozsi m. kir. gulyatelep állományából folyó évi július hó 3-án

délelőtt 10 órakor,

a telepen megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni:

10 darab öreg tehén,	586. (1-3)
1 „ 3 éves hasas üsző,	
3 „ 2 „ üsző és	
74 „ 2 „ hizott ürü.	

Sz. 864—1894. tlv.

587. (1-1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A tekei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Filipán József végrehajtónak Valea Vaszilika és Valea Todor kiskoru végrehajtást szenvedők elleni 15 frt és 24 frt 80 kr. törke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a tekei kir. járásbíró) területén levő, Füzük közűség határára fekvő, a füzük 233. sz. tjkvben A + 1. rsz. 2853. hrsz. 14 frt; a 227. sz. tjkvben A + 1. rsz. 143., 144. hrsz. 387 frt; a 229. sz. tjkvben 567/3. hrsz. 8 frt; a 232. sz. tjkvben A + 1. rsz. 2722, 2723. hrsz. 16 frt; a 230. sz. tjkvben A + 1. rsz. 2167, 2168. hrsz. 41 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi július hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor Füzük közűségének közűségénél megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított

és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tekén, 1894. évi április hó 7. napján.

A tekei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

G A Á L,
kir. albiró.

„THE GRESHAM” életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz
József-tér 5 6.,
a társaság házában.

Ausztiai fiók:

Bécs, Gisellastrasse
1. sz. alatt,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. évi június 30-án Frk. 117,558.797.

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi június 30-án „ 20,725.259

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848) „ 249,311.449

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 61,372.000

értékig nyújtottak be ajánlatok, mi által társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke „ 1,728,184.555.

Értékük meg. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az erdélyi vezérigazgató Kolozsvárt, Belső-utca 5., 7. sz.

7. (45-x)

Kolozsvári legnagyobb ásványviz-raktár.

Segesváry és társai

(ezelőtt id. Misselbacher J. B. czégnél)

az összes kül- és belföldi ásványvizeken kívül

legolcsóbban kapható:

Répati viz láda vételnél félliteres palackokban, üveg nélkül 8 kron.	
„ „ „ literes „ „ 12 „	
Borszéki viz „ „ „ „ 9 „	
Stojkai viz (egyedüli raktár) egy liter üveggel „ „ 18 „	
házhöz szállítva.	577. (3-1)

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánlom csicsói (Szolnok-Dobokamegye)

malomkő-raktáromat

Deesen.

A legjobb minőségű csicsói malomkövekből 300—400 darab minden időben raktáromon áll; megrendeléseket azonnal eszközölök.

Ugyisint a Héjasfalvi magy. államvasut állomásán raktárt tartok.

431. (9-x)

Demeter Béla.

Héjasfalva-székely-udvarhelyi helyi érdekű vasút (székely vasút) részvénytársaság.

155. szám. **HIRDETMÉNY.** 580. (2-2)

A Héjasfalva-székely-udvarhelyi helyi érdekű vasút (székely vasút) részvénytársaság

folyó 1894. év július hó 15-én délelőtt 11 órakor Székely-Udvarhelyen,

a vármegyeház nagy termében az alapszabályok 17. §-a értelmében

Hetedik évi rendes közgyűlést tartja meg,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1893-ik év üzlet eredményéről.
2. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak kiszolgáltatott jelenléti jegyek értékének meghatározása.
3. Az alapszabályok 28. és 34-ik §§-ai értelmében, igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik törzsrészvény utalványait f. évi július hó 12-ig Székely-Udvarhelyen, a székely egyleti első takarékpénztárnál igazolvány mellett letéteményezték.

Székely-Udvarhely, 1894. év június hó 24-én.

Az igazgatóság:

Dr. Török Albert s. k.,
elnök.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színe nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Dr. Kéti Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendelem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része kórást és hasmenést okozna. Örömmel konstátálhattam, hogy nemcsak a Jazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a körjavulat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő. Adja Isten, hogy a külföldi hasznosítókra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványvíz-forgalmából.

N.-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Biharm. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen præservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
raktár

Édeskuty L.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

on. és kir. és
szék. kir. udv.
ásványvíz-
szállítóval.

257. (8-12)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés és a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzababban, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rástör és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivetelő csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőség zavaroknál, különösen vészegény-ségi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdő húgy- és fővénkö-lerakodás s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinek, dagainál, fehér-folyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csúszkórban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecsketej, hidegvíz-gyógyfürdő, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30¹/₂-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó termek, tornászati csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasut-állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társasokcsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. Ezen kocsiakra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1894. évi május hó 15-én.

523. (9-20)

A fürdő-igazgatóság.

NAGY-BOR-RAKTÁR.

ERDÉLYI (Hegyalja) kitűnő asztali-, csemege- és gyógyborok,

ráczürmös és Carbenet vörös borok

nagy raktára

WALTON EDUÁRD

főtéri üzletében.

ÁRJEGYZÉK:

1 liter Hegyaljai aszu-szőllő bor	2 frt 40 kr.
1 butélia Sauvignon 1885-beli	1 „ 40 „
1 „ „ 1888-beli	1 „ 10 „
1 „ Som	1 „ 80 „
1 „ Carbenet 1885-beli	1 „ 70 „
1 liter Rizling	1 „ 70 „
1 „ I-ső osztályu színbor ezelőtt 50 kr., most	1 „ 46 „
1 „ II-od	1 „ 36 „
1 „ Ráczürmös	1 „ 50 „
1 „ Carbenet	1 „ 50 „
1 „ Kisüstös Seprőpálinka	1 „ 30 „
1 „ Hazai Szilvapálinka	1 „ 20 „

Az árak üveg nélkül. — Az 1 literes és 0.7 literes üvegek 10 krba, a fél literes üvegek 5 krba adódnak ki és ugy vevődnek vissza.

Kiváló tisztelettel:

Walton Eduárd,
(főtér, báró Jósika-ház.)

Vendéglősök és borkereskedők figyelmébe ajánlom: eladó egészben vagy hordónként 350 Hecto Hegyaljai 1893-beli első rendű asztali bor Gróf Teleki László Gyula krakkói termése 132, 80, 70 Hectos és a többi kisebb hordókban. Értekezhetni helyt WALTON EDUÁRDDAL; Krakkóban BRUNNER Béla gazdatisztal.